

Prof. MVDr. David Modrý, Ph.D.

Ústav patologické morfológie a parazitológie

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Palackého 1-3, CZ - 612 42, Brno

Tel.: +42-5-41562270 Fax: +42-5-41562266, e-mail: modryd@vfu.cz

Prof. RNDr. Jaroslav Kulda, CSc.

(předseda oborové rady)

Katedra parazitologie

Přírodovědecká fakulta UK

Viničná 1594/7, 128 00 Praha-Nové Město

a

Studijní oddělení, doktorské studium

UK v Praze, přírodovědecká fakulta

Albertov 6, 128 43 Praha 2

Posudek dizertační práce Mgr. Lenky Zídkové „**Kinetoplastida ptáků a krevsajících dvoukřídlých: molekulární charakterizace a životní cykly**“

Autorka předložila dizertační práci organizovanou ve formě 4 vědeckých publikací a úvodu s literárním přehledem.

Literární přehled úspornou, ale čtivou formou na 12 stranách shrnuje současné poznatky o klasifikaci, diverzitě jedno- i dvouhostitelských trypanosomatid. Následuje krátký úvod do problematiky ptačích trypanosom a na závěr úvodní části dvě víceméně diskuzní kapitoly řešící problematiku determinace a popisů kinetoplastid a používaných metodických přístupů. Podle mého názoru se v úvodu podařilo vystihnout podstatu studované problematiky a autorka jasně prokázala bezprostřední kontakt s tématem, jeho historickým vývojem a současným stavem, o čemž svědčí o rozsáhlý přehled citované literatury na stránkách 13-21. K seznamu literatury se ještě vyjádřím níže, zde bych jen rád uvedl na pravou míru onemocnění vyvolávaná trypanosomami na straně 1 dole: surra a mal de caderas jsou jen jiná označení pro onemocnění vyvolávané *T. evansi*.

Stejně jako v jiných oblastech protistologie i v rámci kinetoplastid molekulární přístupy otevírají nové obzory ve studiu jejich diverzity. Téma práce je součástí týmového výzkumu jedno a dvou-hostitelských kinetoplastid a je unikátním komplexním přístupem a současným studium obou skupin, což není obvyklé. Z předložených publikací je zřejmý obrovský objem zpracovaného terénního materiálu jak z ptáků, tak i z potenciálních vektorů. Osobně ovšem oceňuji především komplexitu zpracování, které kromě izolace a charakterizace izolátů zahrnuje v případě popisů vývoje a hostitelské specifity *H. trimorpha* a *T. culicavium* i rozsáhlou experimentální práci.

O kvalitě získaných výsledků hovoří fakt, že tři práce již byly opublikovány/akceptovány v renomovaném protistologickém časopise *International Journal of Systematic and Evolutionary Microbiology*. V případech jako je tento, kdy oponentovi kvalita výsledků a publikací nedává příliš prostoru ke konstruktivní či dokonce destruktivní kritice, nezbyvá než kontrola seznamu literatury neboť tam se vždycky něco najde. V tomto bodě Lenka „nezklamala“ a po pravdě dosáhla jisté virtuosity. V přehledu jsou opakovaně nejednotně či nestandardně uváděné zkratky či plné názvy časopisů, odhadem ve třetině latinských jmen chybí kurzívy, nestandardně jsou používána i velká a malá písmena v titulech článků, knih a časopisů.

Takže tolik asi „povinná“ kritika, vzhledem k tomu, že v předložené podobě práce *de facto* neobsahuje diskuzi, měl bych závěrem k autorce několik otázek:

- V případě trypanosom ptáků je záležející jejich velmi nízká patogenita, a to i v případě infekcí naivních experimentálních hostitelů, což autoři doložili mj. v případě infekcí *T. culicavium* u kanárů. Je pro značné rozdíly v patogenitě mezi trypanosomami nějaké, byť třeba jen hypotetické, vysvětlení?
- Z výsledků práce mj. vyplývá značné nadhodnocení diversity ptačích trypanosom (viz předložený MS „Biodiversity of trypanosomes“). Většina druhů byla popsána nedostatečně a navíc v dobách dávno minulých. Podobná taxonomicky zapeklitá situace je běžná i v jiných skupinách organismů. Má autorka nějakou představu či návrh jak by bylo možno situaci řešit? Nebo nastává soumrak klasické taxonomie, tak jak je doposud praktikována?
- Poslední, tj. čtvrtá publikace je přiložena ve formě rukopisu bez udání autorů. Uvítal bych, kdyby bylo možno objasnit podíl na čtvrté publikaci a případně i časopis, který autoři zvažují?

I přes výše zmíněné drobné nedostatky práci považuji za velmi kvalitní a s potěšením ji doporučuji k obhajobě.

V Brně 8/8/2011

David Modrý